31/03/2019

Ο Σταυρός στην ζωή του Αγίου Σεραφείμ του Σαρώφ

/ Ορθόδοξες Προβολές

Στον νού πολλών ανθρώπων εχει δημιουργηθεί μία εσφαλμένη άποψη, όσον αφορά την εμφάνιση του π. Σεραφείμ. Και η μονόπλευρη αυτή ερμηνεία εχει εξαπλωθεί σε ολόκληρη την Χριστιανοσύνη. Ο Χριστιανισμός του π. Σεραφείμ, λένε, φαίνεται διαφορετικός από εκείνον των άλλων Ορθοδόξων Αγίων. Ο δικός τους είναι πιο αυστηρός, δίνει περισσότερη έμφαση στην μετάνοια, είναι πιο ασκητικός, αλλά του π. Σεραφείμ είναι παρηγορητικός, ενθαρρυντικός, χαρούμενος, για να μην πούμε εύθυμος.

Και τότε, χωρίς να βαδίσουν την οδό της μετανοίας, προσπαθούν να ζούν χαρούμενα και πέφτουν (στην αμαρτία).

Πρέπει να διορθώσουμε αυτήν την εσφαλμένη αντίληψη η οποία είναι μάλλον πλατιά διαδεδομένη μεταξύ των μορφωμένων Χριστιανών. Εάν η οδός και η εμφάνιση του π. Σεραφείμ ήταν πράγματι διαφορετική από των άλλων Ορθοδόξων Αγίων, αυτό και μόνον πρέπει να κάνει εμάς, που είμαστε πιστοί στην Ορθοδοξία, να σκεφθούμε, να γίνουμε επιφυλακτικοί και να αναρωτηθούμε: «Είναι η οδός του Αγίου ορθή;» Αλλά εφόσον κανείς δεν δείχνει καμμία αμφιβολία επ’ αυτού του σημείου, πρέπει να αμφισβητήσουμε την κρίση των συγχρόνων μας. Για την σωτηρία του αμαρτωλού κόσμου δεν υπάρχει άλλη οδός από την μετάνοια και τον κοπιώδη αγώνα. Αυτός είναι ο αναπόφευκτος νόμος για όλους τους Χριστιανούς.

Και ο π. Σεραφείμ τον ετήρησε εξ ολοκλήρου. Αρκεί να θυμηθεί κανείς τις χίλιες ημέρες που επέρασε επάνω στην πέτρα με την αδιάλειπτη κραυγή της μετανοίας: «Κύριε, ελέησόν με τον αμαρτωλό». Αλλά ακόμη και αν ακολουθούσε έναν ελαφρύτερο, πιο εύκολο δρόμο (η εσωτερική ζωή των Αγίων είναι στην πραγματικότητα κρυμμένη από εμάς), εκείνοι που έρχονταν σε αυτόν ήταν συνηθισμένοι άνθρωποι με όλες τους τις αδυναμίες, όπως ήταν «από των ημερών Ιωάννου του Βαπτιστού έως άρτι», όταν, σύμφωνα με τους λόγους της ίδιας της Αλήθειας, «η βασιλεία των ουρανών βιάζεται και βιασταί αρπάζουσιν αυτήν» (Ματθ. ια’ 12). Και εάν έτσι έχουν τα πράγματα, αυτοί είχαν ανάγκη της οδού της μετανοίας, η οποία είναι κοινή για όλους. Ο π. Σεραφείμ δεν θα μπορούσε να τους διδάσκει άλλη οδό, παρά μόνον την στενή. Δεν θα τους είχε δελεάσει με τον πειρασμό της πλατειάς και ευρύχωρης οδού, της εύκολης και ευχάριστης οδού της απάγουσας εις την απώλειαν και την οποίαν δυστυχώς πολλοί από εμάς ήδη βαδίζουμε (Ματθ. η 13). Έπειτα από προσεκτική μελέτη του Βίου του Αγίου θα γίνει προφανές ότι εκείνος εβάδισε την στενή οδό, την οδό του Σταυρού, ετσι που είναι συχνά οδυνηρό να γράψει κανείς, να διαβάσει ή να ακούσει για τους αγώνες του. Και τι γνωρίζουμε για αυτούς; Μία ελάχιστη σταγόνα, μόνον ένα μικρό μέρος τους. Αρκεί να διαβάσουμε τον πειρασμό του Μοτοβίλωφ για τις βασάνους της κόλασης (βλέπε κεφάλαιο 9) για να αισθανθούμε τρόμο. Και ο ίδιος ο άγιος Σεραφείμ χρειάσθηκε να υπομείνει σκληρό άγώνα με τις δυνάμεις του σκότους. Υπήρχαν στην πραγματικότητα κάθε είδους πειρασμοί και άνθρωποι και απίστευτες νηστείες και εξάντληση.

Έχοντας διέλθει την οδό του Σταυρού, ο άγιος ασκητής έφθασε, ενώ ήταν ακόμη επάνω στην γή, σε εκείνην την ευλογημένη κατάσταση, η οποία εχει προετοιμασθεί από τον Πατέρα στην Ουράνια Βασιλεία για όσους τον αγαπούν. Και παρόλον ότι δεν απελπίσθηκε ποτέ, καθώς ήταν αγνός στην καρδιά και πάντοτε απελάμβανε την ειρήνη της ψυχής, όπως κάποιος που έχει διατηρήσει την χάρη του Βαπτίσματος ακηλίδωτη, δεν πρέπει εν τούτοις να ξεχνούμε ότι ο φλογερός Σεραφείμ έφθασε σε κατάσταση πλήρους χαράς μόνον προς το τέλος της ασκητικής του ζωής. Ο Θεός μόνον γνωρίζει πόσο χρόνο είχε δαπανήσει και πόσο κόπο είχε καταβάλει προηγουμένως στο μοναστήρι, στο ερημητήριο, στην ησυχία και στην μόνωση.

Αλλά όταν ένας Χριστιανός φθάσει στα ύψη της αγιότητας, τότε εκχέει την χαρά του, όπως ο ήλιος προς όλους χωρίς διάκριση, σε καλούς και πονηρούς, δικαίους και αδίκους (Ματθ. ε’ 45). Αυτό είναι δυνατόν να εξηγεί μεταξύ άλλων την καλωσύνη του προς τον Δόκιμο Ιβάν Τύχωνωφ, ο οποίος αργότερα προξένησε πολλή λύπη στις ορφανές του και του οποίου την ψυχή είχε δει πολύ καιρό πριν.

Εκτός αυτού, όλοι γνωρίζουν ότι η αληθινή χαρά είναι ο καρπός και ο σύντροφος του Σταυρού. Και με τη μετάνοια πάντοτε αισθανόμασθε την παρηγορία της χάριτος. Στην πραγματικότητα, δίχως αυτήν υπάρχει μόνον θάνατος και πλάνη.

Αλλά πρέπει να λάβουμε ιδιαίτερα υπ’ όψιν μας τον καλό σκοπό που είχε ο άνθρωπος του Θεού, όταν με τόση χαρά δεχόταν τους επισκέπτες του. Οι περισσότεροι από εκείνους που έρχονται σε αυτόν είχαν προβλήματα, βρίσκονταν σε απελπισία, ήταν ψυχικά ή σωματικά άρρωστοι, συχνά εζούσαν στην αμαρτία. Και όλοι είχαν ανάγκη από ενθάρρυνση, καλωσύνη, ειρήνη, χαρά. Όλοι αυτοί είχαν αρκετή λύπη από μόνοι τους. Αυτό που τους έλειπε ήταν η ζεστασιά του Θεού. Αυτή η χάρη είχε δοθεί στον άνθρωπο του Θεού από τον Παράκλητο και αυτήν εσκορπούσε ολόγυρά του.

Πηγή: Αρχιμ. Λαζάρου Μούρ, Ο Άγιος Σεραφείμ του Σάρωφ, πνευματική βιογραφία, Έκδοση Σταμούλη Ά. Έ. – Εκδόσεις Άθως, Μάρτιος 2009 σελ. 304-306.

Αναδημοσίευσις: Περιοδικό «Ορθόδοξη Μαρτυρία» έκδοσης Παγκυπρίου Συλλόγου Ορθοδόξου Παραδόσεως «Οι φίλοι του Αγίου Όρους», αριθμός 95, Φθινόπωρο 2011.